

Läroplan för den grundläggande konstundervisningen i Teaterkonst

Grundläggande konstundervisning i Korsholm grundar sig på lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) och förordningen om grundläggande konstundervisning (813/1998). Undervisningspersonalens behörighet grundar sig på förordningen 986/1998.

Denna läroplan grundar sig på Utbildningsstyrelsens föreskrift som bekräftats 30.3.2005 om anordnande av allmän lärokurs i grundläggande konstundervisning (Dnr 11/011/2005).

Godkänd i Vuxenbildningsnämnden i Korsholms kommun 16.8.2007, § 29.

Verksamhetsidé.....	3
Läroplanens mål och syfte.....	3
Inlärningsmiljön och arbetssätten	4
Studiernas uppbyggnad, omfattning.....	4
Undervisningens mål och innehåll enligt studiehelhet	6
Bedömning och bedömningsmetoder	8
Betyg	9
Samarbete med övriga parter	10
Studiebok - Teaterkonst	11
Inlärningsdagbok.....	14
Exempel på självvärderingsblankett för studier i teaterkonst	15
Självvärderingsblankett	16

Verksamhetsidé

Den grundläggande konstundervisningens uppgift är att stödja eleven i utvecklandet av personligheten och färdigheterna i att uttrycka sig. Undervisningen är målinriktad och från nivå till nivå fortskridande undervisning som kan skapa grund för senare utbildning inom konstområdet. Undervisningen strävar även till att skapa ett mångsidigt teaterkonstutövande och samtidigt öka värdesättningen på teaterkonsten.

Läroplanens mål och syfte

Enligt den människosyn som ligger till grund för undervisningen är varje människa en unik individ, en aktiv aktör som i sitt eget liv samverkar med andra människor. Undervisningens viktigaste uppgift är att främja elevernas förmåga till kreativt tänkande och handlande samt främja elevernas mottaglighet för sinnes- och känslötryck. Undervisningen utvecklar deras studie- och interaktionsfärdigheter samt att utvecklar elevernas förmåga att förstå och tolka andra kulturella mönster. Undervisningen uppgift är även att främja elevers tankeförmåga och kreativitet.

Syftet med undervisningen är att lägga en grund för elevens känslomässiga, estetiska växande samt skapa förutsättningar för ett livslångt teaterintresse. Studiernas viktigaste syfte är dock att ge eleven tillfälle att skapa och njuta av teater, att vara intresserad av teater och att vilja, kunna och våga ge teatern en personlig tolkning.

Målsättningen är att främja elevernas kreativitet, bidra till deras kognitiva, känslomässiga och estetiska utveckling samt förbättra deras förmåga att arbeta målmedvetet och långsiktigt. Målet är även att stödja elevernas jagutveckling och främja deras förmåga att strukturera sin verklighet. Undervisningen ger en djupare kännedom om teaterkonst och bättre förutsättningar att uppskatta sitt eget och andras scenkonstarbete. Eleven bygger upp en positiv självbild och en sund självkänslas genom att utforska och med teaterkonstens medel uttrycka sina upplevelser och betydelsefulla livsinnehåll. Målet är även att ge eleven handledning i att arbeta fokuserat, målmedvetet och långsiktigt och i att fungera konstruktivt, både individuellt och i grupp.

Inlärningsmiljön och arbetssätten

Synen på lärandet

Vid undervisningen bör man beakta individuella skillnader och stödja varje elevs utveckling utifrån hans eller hennes individuella förutsättningar.

Beroende på situationen arbetar eleven under lärarhandledning, i samspel med lärare och grupp, eller självständigt. Läraren har en central roll när det gäller att utveckla elevens studiefärdigheter och att skapa en inlärningsmiljö som ger alla elever möjlighet att göra framsteg.

Eleven har en aktiv roll i studierna och lärandet. Vid undervisningen beaktas elevens tidigare erfarenheter och den värld han lever i. Undervisningen baserar sig på en undersökande och funktionsinriktad inställning till läroämnet. Arbetssätten väljs så att de hjälper eleven att värdesätta det arbete och de arbetsresultat som presteras av alla medlemmar i gruppen.

Målet är att stödja elevernas växande och lärande och ge dem tillfälle att uppleva framgångar. En god inlärningsmiljö kännetecknas av ett öppet, positivt och uppmuntrande arbetsklimat. Eleven skall få ställa upp egna mål, samt uppmuntras att arbeta självständigt och tillsammans med andra. Läraren stöder och hjälper eleven att ställa upp mål. Eleven skall få hjälp med att finna lämpliga arbetssätt och utveckla sin förmåga att studera målinriktat och långsiktigt.

I inlärningsmiljön bör man beakta att konstnärligt arbete är en långsiktig och tidskrävande process där färdigheterna utvecklas steg för steg. Eleven lär sig genom att göra, genom att arbeta planmässigt och genom att utveckla sin förmåga att bedöma sitt eget lärande.

Studiernas uppbyggnad, omfattning

Undervisningen sker under läsåret i undervisningsgrupper som samlas varje vecka. Undervisningsgrupperna bildas genom att elevernas ålder samt framsteg beaktas. Gruppstorleken är i regel 12-15 elever. Antagning av elever sker enligt anmälningsordningen tills gruppen är fullsatt, därefter finns en väntelista. Till studierna hör också studieresor, teateruppträdanden samt självständigt arbete (t.ex. hemuppgifter).

Den grundläggande konstundervisningens lärokurs har en beräknad omfattning om sammanlagt 510 timmar. Som beräkningsgrund har använts en 45 minuters lektion. Grundstudierna i teaterkonst består av fyra studiehelheter (4år x 60h = 240 h) och verkstadsstudierna av tre studiehelheter (3år x 90h = 270h).

Teaterkonst

Den grundläggande konstundervisningens uppbyggnad inom teaterkonsten

Grundstudier 4år x á 60 h/år = 240 h.

Teaterkonstens grunder inom den grundläggande undervisningen:

Eleven skall:

- lära sig att uttrycka sig med teaterkonstens medel
- lära sig att gestalta livet som berättelser
- lära sig att fungera ansvarsfullt i grupp
- lära sig att med teaterns medel inverka på gruppens konstnärliga process
- lära sig att skilja åt olika former av teaterkonst

I (7)8-9-åringar (2år)

- 1 året: hitta på och framföra berättelser med teaterkonstens medel
- 2 året: utgångspunkten är en färdig saga/berättelse som dramatiseras

II 10-12(13)-åringar (2 år)

- 3 året: utgångspunkten är en färdig pjästext, som bearbetas
- 4 året: dramatisering, fokus på kroppskänedom och det fysiska uttrycket

Verkstadsstudier 3 år x á 90 h/år = 270 h.

I 13-14-åringar (1 år)

- 1 året: introduktion till olika teaterformer och teaterns delområden

II 15-16-åringar (2 år)

- 2 året: introduktion till teaterhistoria = klassisk pjäs
- 3 året: samarbetsproduktion, från idé till föreställning

En gemensam produktion med andra konstämnen. Ansvarsområden t.ex. scenografi, kostymer, ljus- och ljudplanering osv.

Totalt: 510 h

Undervisningens mål och innehåll enligt studiehelhet

Studierna i teaterkonst lär eleven att tolka innebörden i sina upplevelser och uttrycka sina tankar, känslor och strävanden med teaterkonstens medel.

Studierna i teaterkonst är aktivitetsinriktade och man lär sig genom att göra själv. Studierna bygger på grupparbete och upplevelsebaserat lärande genom görande. Eleven lär sig att bedöma sitt arbete i interaktiva situationer.

Teaterkonstens grunder - studiehelheterna 1-2, 4år

Under studiehelheterna bekantar sig eleverna med grunderna i teaterkonst och olika teaterformer. Tonvikten ligger på träning av interaktionsförmågan, gruppbaseade teateraktiviteter samt uppövning av uttrycks- och iakttagelseförmågan genom teater- och rollekar. Undervisningen syftar till att främja utvecklingen av en personlig konstsyn.

Eleven bekantar sig med olika delområden av teaterkonsten: skådespelarkonst, dramaturgi, regi, kostym och smink, scenografi samt ljus- och ljuddesign. Eleven får scenvana och mångsidig erfarenhet av den arbetsprocess som ligger bakom en teaterföreställning. Till studierna hör även att sätta upp en liten teaterproduktion. Eleven får vägledning i att diskutera och konstruktivt bedöma sitt eget och andras arbete med användning av de begrepp som används inom teaterkonsten. Till studierna hör att bekanta sig med en teater och dess verksamhet, och i mån av möjlighet även med teaterföreställningar.

I (7)8-9-åringar (2år)

- jag och gruppen; träning av interaktionsförmågan och deltagande i gruppbaseade teateraktiviteter
- med teater/drama och rollekar stöds elevens kreativa processer genom att elevernas idéer uppmuntras och utvecklas.
- helhetsuttrycket inom teater tränas genom rörelse, ljud och mimik

Eleverna lär sig grunderna inom teaterkonsten, dvs. hur man förhåller sig på scenen och hur man använder sin kropp som uttrycksredskap. Fokus på undervisningen är på det förkroppsligande. Metoder som kan användas är drama/teater/roll lekar, processdrama, dramakonventioner, improvisation, röst användning, skådespelarteknik osv.

Eleverna lär sig grunderna i dramatisering och att kunna framföra en berättelse med hjälp av fantasi och kreativitet samt dramapedagogiska metoder.

II 10-12 (13)-åringar (2år)

- eleven bekantar sig med olika delområden av teaterkonsten
- eleven får mångsidiga erfarenheter av den arbetsprocess som ligger bakom en föreställning och scenvana
- eleven får vägledning i att diskutera och konstruktivt bedöma sitt eget och andras arbete med användning av de begrepp som används inom teaterkonsten

Teaternsdelområden = skådespelarkonst, regi, scenografi, ljud, ljus, dramaturgi osv.

Eleverna lär sig använda begrepp inom teaterkonsten, dvs. ett metaspråk.

Fokus ligger på att få en kännedom om teaterns delområden, den konstnärliga arbetsprocessen och kroppskännedom samt utveckla det fysiska uttrycket. För att utveckla det fysiska uttrycket kan mim, cirkuskonst och fysiskteater tillgodose utmärkta arbetsmetoder.

Verkstadsstudier i teaterkonst - studiehelheterna 1-2, 3år

I verkstäderna fördjupas det teaterkonstnärliga uttrycket, tekniken och teaterkunnandet. Man kan samarbeta med andra konstformer, bjuda in experter på olika områden, gå på teaterföreställningar, göra studiebesök och ge gästspel med egna produktioner.

I 13-14-åringar (1år)

- eleven bekantar sig med olika teaterformer (en eller flera)
- eleven deltar i planeringen, beredandet och förverkligandet av en föreställning
- eleven introduceras till ett eller flera delområden inom teatern: skådespelararbetet, dramaturgi, regissörsarbetet, scenografikonst, ljus- och ljuddesign eller kostym och smink.
- eleven får egna erfarenheter av föreställningsprocessen och av att fungera som medlem i en arbetsgrupp.

Teaterformer, t.ex. pantomim, fysiskteater, performance, revy, fars, komedi, tragedi, musikal, drama, monolog, dansteater, dockteater, stand-up, film osv.

Eleverna fördjupar sig i teaterns delområden och i en eller flera teaterformer. En eller flera produkter presenterar elevernas läroprocesser, t.ex. arbetsdemon. Teknik och kunskap fördjupas inom delområden. Eleverna når en djupare kunskap och inläring genom den konstnärliga arbetsprocessen. Elevens sceniska uttryck utvecklas.

II 15-16-åringar (2år)

- eleven bekantar sig med teaterns historia och med moderna teaterformer genom att själv skapa teater och genom text- och föreställningsanalyser
- eleven får erfarenhet av experimentell och undersökande teater.
- eleven fördjupar sina färdigheter i att uppträda
- i undervisningen stöds och utvecklas elevens personliga uttryck.
- eleven utforskar, analyserar och vidareutvecklar sin konstnärliga uttrycksförmåga.
- Eleven lär sig metodiken, från idé till föreställning

Eleverna skapar en text och föreställningsanalys av en klassisk pjäs. Eleverna gör en samproduktion med andra konstämnen. Eleverna lär sig metodiken från idé till föreställning. Utifrån gruppens idé skapar arbetsgruppen en föreställning som är experimentell och undersökande, dvs. att man prövar moderna uttrycksmedel för att skapa en unik föreställning. Teaterns delområden kan göras som ett samarbete mellan konstformerna.

Bedömning och bedömningsmetoder

Syftet med bedömningen är att stöda elevens framskridande i studierna. Konstruktiv feedback bör ges fortlöpande och uppmuntra elevens lärande. Eleven skall få respons på sitt arbete även under lektionerna. Under hela sin utbildning skall eleven öva sig i självvärdering. Eleven skall få vägledning i att dokumentera och följa med sitt eget lärande. Bedömningen gäller hur väl eleven har uppnått målen för sitt inriktningalternativ.

Bedömningens syfte är att uppmuntra eleven att förkovra sig i teaterkonstens arbetssätt och uttryck. Bedömningen gäller hur väl eleven har uppnått scenkonstens allmänna mål och målen för sitt inriktningalternativ.

Under grundstudierna, I och II nivån, fyller eleven då läsåret slutar i en självvärderingsblankett som uppgjorts av läraren. Vid elevbedömningen skall eleven uppmuntras till att sträva efter de egna målen och självvärdering. Efter det andra året av grundstudierna i teaterkonst uppgör läraren utgående från självvärderingen och lärarens bedömning en skriftlig respons som ges till eleverna och deras vårdnadshavare. Efter det fjärde året ger läraren i teaterkonst eleven både muntlig och skriftlig respons. Då har vårdnadshavaren möjlighet att vara närvarande vid diskussionen. Under verkstadsstudierna har eleven en inlärningsdagbok, som han eller hon fyller i med jämna mellanrum. Inlärningsdagboken fungerar som grund för den muntliga bedömningen mellan läraren och eleven, efter det att verkstadsstudierna har avslutats. När verkstadsstudierna avslutas presenterar eleverna sin portfolio (inlärningsdagboken) och läraren ger en skriftlig rapport.

Syftet med elevbedömningen är att styra elevens framskridande enligt de mål som uppställts för undervisningen.

Betyg

Eleven får avgångsbetyg från den grundläggande konstundervisningens lärokurs efter att ha fullgjort alla studiehelheter. Alla studiehelheter som eleven har fullgjort skall antecknas i avgångsbetyget. Som bilaga till betyget finns en studiebok, av vilken framgår elevens närvaro, uppträdanden/utställningar samt andra uppgifter som ansluter sig till undervisningen konstämnesvis. Eleven ansvarar tillsammans med sin lärare att de anteckningar som behövs införs i studieboken.

Eleven skall på begäran ges intyg över fullgjorda studiehelheter.

Avgångsbetyget skall innehålla:

- utbildningsanordnarens och läroanstaltens namn
- uppgifter om den konstform och de studier som avgångsbetyget avser
- elevens namn och födelsetid
- uppgifter om studiernas längd (antal år)
- uppgifter om de studiehelheter som eleven fullgjort och antalet undervisningstimmar inom dessa studiehelheter (som beräkningsgrund används en 45 minuters lektion)
- rektorns underskrift och läroanstaltens stämpel
- uppgifter om den lagstiftning som utbildningen grundar sig på
- datum för erhållande av tillstånd av undervisningsministeriet att ordna utbildningen
- eller kommunens beslut (datum) om godkännande av läroplanen
- omnämmande att den grundläggande konstundervisningens lärokurs består av minst sju studiehelheter
- omnämmande att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningens allmänna lärokurs 2005.

Samarbete med övriga parter

Den grundläggande konstundervisningen i Korsholm strävar efter att hålla vårdnadshavarna medvetna om hur elevens studier framskrider bl.a. genom att de regelbundet inbjuds till att följa med undervisningen, utställningar och framträdanden. Kontakt med vårdnadshavarna hålls hela läsåret genom skriftliga meddelande som delas ut via eleven. Vid behov ordnas skilda informationsmöten för föräldrarna. Den grundläggande konstundervisningen i Korsholm uppmuntrar vårdnadshavarna till att vara aktiva också i förhållande till lärarna i ärenden som ansluter sig till elevens studier.

Den grundläggande konstundervisningen i Korsholm upprätthåller och utvecklar sitt samarbetsnätverk bl.a. i förhållande till andra läroanstalter som har grundläggande teaterkonstundervisning.

Studiebok - Teaterkonst

Elevens namn: _____

Elevens födelsetid: _____

Inskrivningsår: _____

Kontaktuppgifter: _____

Grundstudier, 4år x á 60h/år = 240h

Grundstudier I, (7)8-9 åringar, 2 år

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptredande: _____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptredande: _____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

Grundstudier II, 10-12(13) åringar, 2 år

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptredande: _____

_____

_____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

_____

_____

_____

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptredande: _____

_____

_____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

_____

_____

_____

Verkstadsstudier, 3år x á 90h / år = 270 h

Verkstadsstudier I, 13-14 år (1år)

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptredande: _____

_____

_____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

_____

_____

_____

Verkstadsstudier II, 15-16 åringar (2år)

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptädande: _____

_____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

_____

_____

_____

Grupp: _____

Lärare: _____

Närvarotimmar: _____

Upptädande: _____

_____

Övriga uppgifter/kommentarer: _____

_____

_____

_____

Inlärningsdagbok

Inlärningsdagboken är en personlig inlärningsdagbok där eleven reflekterar och speglar sin utveckling under arbetsprocessen. Dagboken får ha en personlig utformning och görs i form av processdagbok/portfolio.

Dagboken skall innehålla elevens reflektioner och tankar som speglar dennes utveckling.

Det som bör framgå i dagboksbladet är följande;

- Lektions presentation (datum, tid, plats och kort beskrivning av innehållet)
- Positiva aspekter (vad var positivt och varför?, vad var roligt och varför?, vad lyckades jag med?)
- Innehållet (vad åstadkom vi/jag?, Vad behöver vi/jag jobba vidare på? Vad var jag nöjd över? Vad var svårt och varför? Uppstod det problem, hur löste jag dem?)
- Reflektioner (Vad lärde jag mig?, tankar och upplevelser från lektionen)

Inlärningsdagboken skriver eleven i då lektionen slutar, reservera 10 min för skrivandet. Behöver eleven mer tid måste denne skriva klart efter lektionen. Lättast att hålla reda på dessa dagböcker är om läraren förvarar dem tryggt på ett ställe i lokalen som ingen kan komma åt dem. Läraren får inte heller läsa dessa anteckningar. När verkstadsstudierna är slut presenterar eleverna sin inlärningsdagbok och ger läraren en skriftlig rapport. Där gör eleven en sammanfattning av sin inlärningsdagbok som synliggör hur eleven utvecklats. Läraren kan stödja eleven i att sammanfatta sina anteckningar.

Exempel på självvärderingsblankett för studier i teaterkonst

Läraren i teaterkonst ges friheten att själv formulera blanketten, denna är enbart en riktlinje.

Självanalysen gör eleven före och efter kursen. Kategorierna i självanalysblanketten diskuterar läraren med eleven så att denne vet vad de innebär. Första året hjälper läraren eleven att fylla i blanketten och för en konstruktiv diskussion kring den. Läraren hjälper och stöder eleven att ställa upp mål för året med självanalysen som bakgrund. Målen kan antecknas i slutet av blanketten. Efter kursen studerar läraren tillsammans med eleven blanketten. Eleven gör självanalysen igen och har tillsammans med läraren en konstruktiv diskussion kring sin (elevens) utvecklingsprocess.

Kort förklaring av kategorierna:

Delaktighet i processen= hur pass aktiv eleven är i undervisningen

Att kunna fantisera= hur eleven vågar och vill använda sin fantasi

Mitt självförtroende = hur självförtroendet (sitt förhållande till det yttre) utvecklas

Min självkänsla= hur självkänslan (det inre- sitt förhållande till sig själv) utvecklas

Att samarbeta= hur eleven fungerar i grupp

Focus på scenen= fokus och närvaro på scenen hur det utvecklas

Att kunna använda min kreativitet= hur eleven vågar och kan använda sin kreativitet

Karaktärisera= hur eleven kan skådespela

Spontanitet= hur eleven vågar och kan använda sitt spontana tänkande

Kontakt med material= hur eleven håller en dialog med materia

Trovärdighet på scenen= hur äktheten utvecklas på scenen och scenspråket

Röst användning= hur eleven använder rösten och utvecklar den

Självutvärderingsblankett

Elevens namn: _____

Födelseid: _____

Grupp: _____

Lärare: _____

1 = Mycket bra

2 = Bra

3 = Ok

4 = Nöjaktig

5 = Svag

Självanalys

Utvärdera dig själv ärligt genom att sätta mellan 1-5 där du passar in.

Delaktighet i processen					
Att kunna fantisera					
Mitt självförtroende					
Min självkänsla					
Att samarbeta					
Focus på scenen					
Min kreativitet					
Att karaktärisera					
Spontanitet					
Kontakt med material					
Trovärdighet på scenen					
Min röst användning					

Övrigt: _____

Använd baksidan vid behov.